

Oponentský posudek na rigorózní práci

Mgr. Martina Nováka na téma

„Trestněprávní aspekty zadávání veřejných zakázek“

I. Kandidát předložil rigorózní práci čítající 149 číslovaných stran textu včetně úvodních stran, obsahu a seznamu literatury, klíčových slov atd. Vlastní text práce činí 133 stran. Zvolená problematika je aktuální, a to zejména s ohledem na poslední novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a na vládou nedávno přijatý (5. října 2015) Návrh zákona o zadávání veřejných zakázek (předkladatelem Ministerstvo pro místní rozvoj), který mimo jiné oproti stávající platné a účinné legislativě blíže konkretizuje práva a povinnosti jednotlivých subjektů a zároveň by měl snížit administrativní zátěž ve vztahu k veřejným zakázkám. Téma zadávání a plnění veřejných zakázek bylo vícekrát zpracováno.

II. Obsah práce tvoří pět částí členěných až na úroveň třetího řádu a doplněných o nezbytný úvod a závěr. Autor se nejprve věnuje regulaci veřejných zakázek v trestním zákoníku, v následující kapitole pak převážně mimotrestní úpravě. Vhodnější by snad bylo začít zejména s ohledem na složitost problematiky onou mimotrestní úpravou a teprve poté se přesunout k trestněprávním aspektům, nicméně samotné obsahové provázání v práci nepůsobí nikterak rušivě. Druhá část je poměrně rozsáhlá, ovšem zvolený prostor je vhodný s ohledem na již zmíněnou složitost problematiky, jejíž i mimotrestní nastínění v rámci práce je proto na místě.

V souvislosti s ust. § 256 tr. zák. se autor pozastavuje nad problematickým výkladem plynoucím ze zaměňování výrazů „sjednat“ a „zjednat“ (kap. 1.2, dále pak v rámci rozboru judikatury v kap. 4.2), kdy si je sice vědom zjevné tiskařské chyby (viz str. 102), nicméně sám někdy není důsledný v rozlišování obou významově odlišných výrazů (viz např. str. 106, kde hovoří o „sjednání“ výhodnějších podmínek dodavatelům informováním pouze vybraných dodavatelů).

V rámci druhé části (viz kap. 2.3.2) autor mimo jiné správně podotýká, že k jednomu z nejvýznamnějších kriminogenních momentů patří období ještě před samotným zadáním veřejné zakázky, což později v kapitole čtvrté ilustruje příslušnou judikaturou.

Třetí část zaměřil autor na fenomenologický popis kriminality spojené se zadáváním veřejných zakázek, při kterém vychází z relevantních dat registrované kriminality, zároveň si je vědom a náležitě zdůrazňuje pravděpodobnou vysokou latenci tohoto druhu kriminality. Zamýšlí se mimo jiné nad možností zavedení speciální účinné lítosti u trestných činů spojených se zadáváním veřejných zakázek.

Ve čtvrté části autor analyzuje vybranou judikaturu českých soudů, přičemž odkazy na konkrétní rozhodnutí doplňuje průběžně v rámci poznámek pod čarou i v ostatních částech textu.

Pátá část zahrnuje některé otázky dokazování kriminality spojené se zadáváním veřejných zakázek. Autor v rámci hledání cesty ke zlepšení neuspokojivého poměru latentní a registrované kriminality navrhuje mimo jiné softwarový automatizovaný systém detekující veřejné zakázky s korupčním potenciálem, resp. vykazující vlastnosti u takových veřejných zakázek obvyklé (viz str. 118). Neopomíjí ani specifickou problematiku prohlídek prostor spojených s výkonem advokacie.

Závěr stručně shrnuje některé z nejpodstatnějších částí práce, včetně vlastních návrhů. Neváhá vyjadřovat vlastní názory k některým otázkám (viz např. restriktivní výklad výrazu „člen hodnotící komise“ v ust. § 256 ve vztahu ke „členu komise pro posouzení kvalifikace“ na str. 58 a 59).

III. Práce se co do obsahové stránky řadí mezi práce nadstandardní úrovně. Předkládané dílo má logickou strukturu a je členěno přehledně. Stanoviska autora prezentované v práci jsou argumentačně podpořena a vesměs odpovídají převažujícím názorům odborné veřejnosti. Autor se vyjadřuje i k provedeným novelizacím zákona o veřejných zakázkách (viz např. str. 44, 63).

Citace literatury nejsou zcela jednotné (srov. např. pozn. č. 63 a 64) a zahraniční zdroje jsou zastoupeny sporadicky. To je však vyváženo dostatečným množstvím českojazyčné bibliografie. Poznámkový aparát využívá autor převážně k odkazovaným zdrojům (téměř 250 poznámek pod čarou).

Stylisticky a jazykově je práce na dobré úrovni, rušivě působí pouze občasná špatná interpunkce (chybějící či naopak přebývající čárky v souvětí a chybějící tečky na konci všech poznámek pod čarou).

Celkově je patrné, že se rigorozant tématu věnuje dlouhodobě a při zpracování práce prokázal hlubokou znalost problematiky, ve které se velmi dobře orientuje. Předložená práce je zdařilá. Autor komentuje současnou právní úpravu a judikaturu a zamýšlí se nad možnými teoretickými řešeními. Práce tak není pouhým popisem, nýbrž komplexním pojednáním o zvolené problematice.

IV. Otázky a náměty k obhajobě:

Srovnajte ve stručnosti Vaše v práci uvedené návrhy s již dostupným paragrafovým zněním návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek.

V. Závěrem lze konstatovat, že předložená práce **splňuje obsahové a formální požadavky kladené na rigorózní práce**, a proto ji **doporučuji k ústní obhajobě**.

V Praze dne 31. října 2015

doc. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D.